

nedre delen kvar. 61—62 **pa** äro supplerade efter Peringskiöld och Brate; av **p** finnes numera intet, av **a** endast övre delen av hst i behåll. — Peringskiöld: 20—26 **purrikr**; 21 **u** är tydligt och klart, 22 otydligt, skulle möjligen kunna uppfattas som ett **y**. Inskriften har emellertid i 50—55 **raistu** en **r**-runa av ovanlig form, med bst liknande den i **u** och från dess mitt ett streck in mot hst. Troligen har 22 **r** haft ett liknande utseende. Teckningen i F 1 5: 2 har tydligt 61 **p**, ehuru övre delen av hst är borta; på träsnittet i B 725 har runan fått form av ett omvänt **s** (Liljegren: **sasi**). — Wætter (dålig teckning): 12—14 **har**, 20—22 **pur**. — Brate är även böjd för att antaga, att runan 14 varit **k**. Resterna av 21—22 tyda enligt B. på att de varit **ru**.

Om namnet *Steinulfr* se ovan Sö 195. 21—22 **ur** är säkerligen felristning för **ru** och namnet *Þryrikr*. Om detta namn, som också förekommer å Sö 163, se ovan s. 124. 30—36 **aubiarn** kan givetvis också återge ett *Au(ð)biorn*. Jfr å ena sidan Sö 160 **aybirn**, Sö 227 gen. **aubiarnar** och L 737 Hjulsta, Enköpings-Näs sn **aybiarn**, å andra sidan Sö 344 **aupbiarn**. 40—45 **uflati** motsvarar säkerligen ett *Oflāti*, egentligen ett tillnamn; isl. *oflāti*, m. 'fåfång person, man med stora later' är även känt såsom tillnamn.

212. Lilla Lundby, Överselö sn, Selebo hd.

Pl. 107. Pl. 6: B 724.

Litteratur: B 724, L 949. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5: 2, Monumenta Sudermanniae, Vita Theoderici (1699), s. 378; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar 1, s. 428, 443; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 57.

Äldre avbildningar: Peringskiöld a. a. (och B 724); A. Wætter 1853 (i hs R 552, Uppsala Univ.-Bibl.), mycket felaktig teckning; Hermelin a. a.; Brate (ATA).

Stenen står på västra sidan av vägen Stallarholmen—St. Lundby—Överselö kyrka, c:a 300 m. S om L. Lundby. 1932 flyttades den från sin ursprungliga plats 3 m. i västlig riktning, i samband med omläggning av vägen och restes 2,5 m. från vägkanten.

Granit. Höjd 1,75 m., bredd (nedtill) 1 m. Ristningen är på det hela taget tydlig, djupt inhuggen. Nedtill t. v. är den skadad genom avflagring.

Inskrift:

· suain · let · ra · - · - · t · n · pina · at · fasta · broupur · sen · kup · hielbi · sal · hans · betr · þan · þan · kuni · ||
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
 til · gerua ·
 70 75

Svæinn let [raisa stein] þenna at Fasta, broður senn. Guð hialpi sal hans betr þæn hann kunni til gærva.

»Sven lät resa denna sten efter Faste, sin broder. Gud hjälpe hans själ bättre än han kunde göra därtill (d. v. s. än han kunde förtjäna)».

Till läsningen: Tydligt stungna äro 7, 36, 43, 55 och 72 **e**, 71 **g**. 18 **i** har möjligen en ristad prick, men är sannolikt icke stunget. 14 **t** är till större delen bevarad. Av runorna 13 och 15 finnas rester; sk framför runan 13 finnes i behåll. Mellan 10 **a** och detta sk har säkerligen icke funnits mera än två runor, mellan 14 **t** och 16 **n** icke mera än en runa. 9—16 kan sålunda med stor sannolikhet utfyllas: **rasa stan** (l. **stin**). — Peringskiöld: **lit**, **sen**, **hialbi**, **shl**, **kerua**. — Hermelin: **let**, **sen**, **hialbi**, **sel**, **kerua**. — Brate: **let**, **þena**, **sen**, **hialbi**, **sal**, **kerua**.

Ristningen är, såsom Brate framhållit, otvivelaktigt av Balle. Härpå tyder, utom ristningens komposition och korsets form, som nära överensstämmer med den av Balle signerade Sö 210 Klippinge, på blott 3 km:s avstånd från L. Lundby, **b**-runans utseende och de streckformiga skiljetecknen (jämfte prickformiga). Redan Peringskiöld har f. ö. iakttagit, att Klippinge- och

Lundby-stenarna hava »lika ålder och, twifwels uthan, alt en runeristare, som skönies af dess ritnings art och öfwerskrift».

Formen **hielbi** förekommer även å L 71 Örsunda, Gryta sn (Uppl.), som likaledes är ristad av Balle. Andra exempel på *iæ* i brytningsdiftongen se ovan Sö 206, 208 och Brate och Bugge, *Runverser*, s. 23, n. 6.

Fasti är kortnamn till de vanliga mansnamnen på *Fast-* och *-fastr*, se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 99 f. Det förekommer även å Sö 224 och 306.

213. Nybble, Överselö sn, Selebo hd.

Pl. 107. Pl. 7: B 737.

Litteratur: B 737, L 947. Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5: 2 och Mon. Sud.; R. Dybeck, Svenska runurkunder 1 (1855), s. 39; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar 1, s. 427, 429, 475; Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria (1877), s. 6 f.; G. Stephens, ONRM 2, s. 910, 3, s. 326; E. Brate och S. Bugge, *Runverser* (ATS 10: 1), s. 201 f.; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 60; G. Hallström i Fornvännen 1931, s. 262.

Äldre avbildningar: Peringskiöld a. a. (och B 737); Hermelin a. a.; Brate (ATA).

»Uthi Oluf Bengtzsons tomt i Nybble» fanns, enligt prosten Laurentius Widbyensis' uppgifter 1667, »een stoor steen, som många åhr hade legat omkull, och omskrifwen rundt, med runska bookstäfwer intet långt ifrån aspelunden belägen i samma tomt.» Peringskiöld har antecknat: »i Nybble Aspelund, ey långt från några ättebackar». Stenen var sedan länge förkommen men återfanns av Dybeck omkring 1850, liggande i jorden i gårdens trädgård. År 1864 flyttades den några famnar upp på gårdsplanen, där den nu står rest.

Granit. Ett synnerligen vackert stenblock med den runristade framsidan utomordentligt väl jämnad och finhuggen. Ristningens höjd 1,36 m., dess största bredd 1,38 m. Själva ristningen är grund och delvis svårläst, dock överallt möjlig att finna, med undantag av vissa detaljer i rundjurens huvuden, särskilt det vänstras. Linjerna äro mycket fina, helt olika Balles manér.

Inskrift:

stain : hiuk : esbern : stintn : at : uitum : bat mip : runum : raisti : kyla : at : gairbern : boanta : sin : ||
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65
. auk . kofrip : at : faður : sin : han uar : boanti : bestr i : kili : rafi : sar : kuni :
 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115

*Stein hiogg Æsbærn, stæindan at vitum,
 bant með runum, ræisti Gylla*

at Gæirbern, boanda sinn, ok Guðfrið at faður sinn.

Hann var boandi bætr i Kili.

Rafi sar kunni.

»Stenen högg Äsbjörn, målad till minnesmärke, han band den med runor, Gylla reste den efter Gerbjörn, sin make, och Gudfrid efter sin fader. Han var den bästa bonde i Kil. Tyde den som kan.»

Till läsningen: 1 **st** är säkert. Nedre **s**-staven har dragits upp till slinglinjen och försetts med bst för **t**. Tydligt är, att detta **t** insatts efteråt, sedan ristaren upptäckt, att han felaktigt hade ristat **sain**. Säkert stungna äro 9, 12, 56, 100 **e**, sannolikt också 46 **y** och 51 **g**. Däremot ostungna 8, 45, 71, 105 **k**, 17, 24, 32, 66, 85 **i**. Avståndet mellan 9 **e** och 10 **s** är ovanligt stort, säkerligen beroende på att ristaren har varit oviss om huruvida den uppifrån kommande smala slingan skulle gå över eller under runslingan. Ett par små fördjupningar äro möjligen ristade och utgöra i så fall ett skiljetecken. »Det er», säger Bugge, »Kunstleri, som skal vanskeliggøre Forstaaelsen». 14 **n** har endast en kort, mot hst vinkelrät bst på v. sidan. 20 **n** har tydlig